

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **V. K.**, zast. JUDr. Janem Žižlavským, advokátem, se sídlem Dvořákova 13, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, Dominikánské nám. 1, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2018, č. j. MMB/0004603/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 6. 2018, č. j. 62 A 74/2018 - 66,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 6. 2018, č. j. 62 A 74/2018 - 66, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Úřad městského části města Brna, Brno – Líšeň (dále jen „stavební úřad“), rozhodnutím ze dne 22. 11. 2017, č. j. MCLISEN 10949/2017/2600/DRY, shledal žalobce vinným z přestupku podle § 178 odst. 2 písm. j) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), kterého se dopustil tím, že v období od 12. 6. 2017 do 23. 8. 2017 na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. L. provedl nepovolené stavební práce spočívající v betonáži stropu 3. nadzemního podlaží stavby o celkové výměře 135 m², ačkoliv mu jejich provádění stavební úřad zakázal rozhodnutím ze dne 12. 6. 2013, č. j. MCLISEN 05472/2013/2700/MALL.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu a toto rozhodnutí potvrdil.

II.

[3] Žalobce se napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Brně. Uvedený soud žalobce zčásti, v rozsahu $\frac{1}{4}$, osvobodil od placení soudních poplatků a vyzval žalobce k zaplacení zbylé části ($\frac{3}{4}$) soudního poplatku za žalobu ve výši 2.250 Kč.

Žalobce však soudní poplatek neuhradil. Krajský soud tudíž řízení v záhlaví uvedeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) zastavil podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

III.

[4] Proti napadenému usnesení nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí včasnou kasační stížností. Namítá, že usnesení s výzvou k zaplacení poměrné části soudního poplatku za žalobu mu nebylo doručeno. Uvedl, že dotazem u krajského soudu zjistil, že usnesení s výzvou k zaplacení mu mělo být doručeno „vhozením do schránky“. Žádnou zásilku ve schránce však nenašel a vylučuje, že by takto k doručení došlo. Upozornil, že v daném případě se nejedná o klasickou poštovní schránku, nýbrž o poštovní „otvor“ ve vchodových dveřích. Pošta je tudíž vhazována do chodby domu. Tam nemůže být přehlédnuta. Stěžovatel dodal, že vzhledem k tomu, že jsou občané v městské části Brna – Líšně proti němu zaujatí, nemůže vyloučit, že v daném případě nedošlo ke vhození soudní písemnosti do schránky.

[5] Ke kasační stížnosti posléze stěžovatel dodal, že celou věc projednal s vedoucí doručovacího oddělení pošty a provedl též rekonstrukci na místě se závěrem, že vzhledem k dlouhodobé nemoci doručovatelky, která běžně doručování provádí, není vyloučeno pochybení při doručování ze strany pošty. Uvedené vyjádření nakonec stěžovatel doplnil též odkazem na článek na zpravodajském portálu „Deník.cz“ pojednávající o nedobré úrovni v doručování zásilek ve městě Brně.

IV.

[6] Žalovaný svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužil.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a také zkoumal, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že je zde vada řízení, jež mohla mít vliv na zákonnost napadeného usnesení, k níž musí přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že bylo-li řízení před krajským soudem zastaveno, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2011, č. j. 2 As 15/2011 - 111). Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší se v souzené věci zabývat pouze tím, zda je napadené usnesení zákonné, tj. zda bylo namístě řízení o žalobě zastavit pro nezaplacení soudního poplatku.

[10] Kasační soud rovněž předesílá, že v obdobných věcech již rozhodoval, např. v rozsudcích ze dne 28. 3. 2018, č. j. 8 Afs 37/2018 - 51, nebo ze dne 27. 11. 2019, č. j. 4 Afs

pokračování

371/2019 - 27. Jelikož se s tam uvedenými závěry plně ztotožňuje a lze je beze zbytku použít i na posuzovaný případ, vychází z nich i v tomto rozsudku.

[11] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.*

[12] Z citovaného ustanovení je zřejmé, že je v něm výslovně stanovena lhůta, kterou má soud účastníkovi řízení, který soudní poplatek nezaplatil s podáním návrhu na zahájení řízení (zde žaloby), určit k dodatečnému zaplacení. Tato zákonná lhůta činí alespoň 15 dní, byť zákon připouští, že soud může výjimečně určit lhůtu kratší. Ze zákona tak přímo plyne, že zkrácení zákonné lhůty pro platbu soudního poplatku nemůže být pravidlem, ale je přípustné pouze ve výjimečných případech. Jako každou jinou výjimku z pravidla je nezbytné aplikovat ji pouze restriktivně a s náležitým odůvodněním, a to již v okamžiku stanovení kratší lhůty pro platbu soudního poplatku.

[13] V souzeném případě byl stěžovatel k dodatečnému zaplacení soudního poplatku za žalobu vyzván usnesením ze dne 22. 5. 2018, č. j. 62 A 74/2018 - 59, v němž (kromě přiznání částečného osvobození stěžovatele od placení soudních poplatků v I. výroku tohoto usnesení) krajský soud ve II. výroku toliko uvedl, že „[...]vyzývá žalobce, aby ve lhůtě **jednoho týdne** od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši **2 250 Kč**.“ V odůvodnění tohoto usnesení, kromě odůvodnění výroku o částečném osvobození stěžovatele od placení soudních poplatků, krajský soud stěžovatele poučil o následcích nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě. Citované usnesení s výzvou k zaplacení soudního poplatku neobsahovalo žádné důvody pro zkrácení 15-ti denní lhůty pro platbu soudního poplatku, která jinak vyplývá z § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. Teprve v napadeném usnesení krajský soud vysvětlil, že lhůtu jednoho týdne stanovil proto, že „žalobce spolu se žalobou požádal o přiznání odkladného účinku žalobě a o takovém návrhu je soud povinen rozhodnout neprodleně, nejpozději ve lhůtě 30 dnů od jeho podání (...).“ Přitom k zaplacení poměrné části soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě krajský soud stěžovatele vyzval nikoliv ve výše zmíněné výzvě ze dne 22. 5. 2018, nýbrž samostatným přípisem ze dne 22. 5. 2018, č. j. 62 A 74/2018 - 61.

[14] Podle Nejvyššího správního soudu samotná skutečnost, že stěžovatel podal návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, o němž je povinen rozhodnout ve lhůtě podle § 73 odst. 4 s. ř. s., bez dalšího není dostatečným důvodem pro výjimečné určení kratší lhůty k platbě soudního poplatku, než je lhůta zákonem jako pravidelná předpokládána. Kromě toho zkrácení zákonné lhůty nelze odůvodňovat až dodatečně, nýbrž je třeba, aby soud tento postup odůvodnil již v samotné výzvě k dodatečnému zaplacení soudního poplatku za žalobu.

[15] Z právě uvedeného je zřejmé, že krajský soud pochybil, vyzval-li stěžovatele k dodatečnému zaplacení soudního poplatku ve zkrácené lhůtě jednoho týdne, aniž toto zkrácení ve výzvě jakkoliv odůvodnil, a následně řízení o žalobě zastavil proto, že

stěžovatel v této kratší lhůtě soudní poplatek neuhradil. Napadené usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je tudíž nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[16] S ohledem na uvedené kasační soud již jen stručně ke stěžovateli kasační argumentaci vztahující se k vadám doručování uvádí, že pochybení v doručování zásilek nedovodil. Usnesení s výzvou k zaplacení poměrné části soudního poplatku bylo žalobci doručeno dne 25. 5. 2018 vhozením do poštovní schránky. Doručenkou poštovní doručovatel řádně vyplnil všemi potřebnými údaji (viz též § 50g o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.), jedná se tak o veřejnou listinu, ohledně níž platí vyvratitelná domněnka pravosti a věcné správnosti, dokud není prokázán opak.

[17] Stěžovatel sice postup pošty při doručování uvedené písemnosti kritizoval, kromě zmínky o nedobrych vztazích s ostatními obyvateli v místě jeho přechodného pobytu na adrese H. X, B., ale neuvedl žádnou konkrétní indicii, z níž by pochybení pošty při doručování v tomto konkrétním případě mělo vyplývat. Na takovou vadu nelze usoudit ani ze stěžovatelem předloženého článku v internetovém deníku „Deník.cz“, jenž v obecnosti popisuje problematické doručování zásilek v některých částech města Brna.

[18] Nejvyšší správní soud však nepřehlédl, že zcela stejným způsobem, jakým bylo doručováno usnesení s výzvou k zaplacení poměrné části soudního poplatku nyní, byla stěžovateli doručována a také doručena i další písemnost obsažená v soudním spise (viz přípis krajského soudu s dotazem, zda stěžovatelovo podání doručené soudu dne 4. 7. 2018, tj. po vydání napadeného usnesení, je kasační stížností; č. l. 72). I tu krajský soud doručoval prostřednictvím pošty obálkou typu č. III, tedy i v tomto případě se doručovalo právě vhozením do stěžovatelovy poštovní schránky bez předchozího uložení zásilky na poště. Na tuto písemnost, doručovanou správně na adresu pro doručování (H. X, B.), stěžovatel reagoval, je tedy zřejmé, že mu písemnost byla doručena. Jakkoliv tedy problémy s doručováním, nyní stěžovatelem v obecnosti zmiňované nelze v jednotlivých případech *a priori* vyloučit, z obsahu soudního spisu nelze bez zcela konkrétních indicií usoudit, že právě při doručování usnesení s výzvou k zaplacení soudního poplatku za žalobu nastaly jakékoliv vady v doručování této poštovní zásilky. Ani stěžovatelova veskrze obecná tvrzení, ani žádná jiná skutečnost vyplývající ze spisu o uvedeném nesvědčí. To však přesto nic nemění na závěru, že napadené usnesení je nezákonné z důvodů již vyložených.

VI.

[19] Nejvyšší správní soud pro výše uvedené shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud tedy stěžovatele znovu vyzve ke splnění poplatkové povinnosti; určí-li mu kratší než zákonem stanovenou lhůtu k platbě soudního poplatku, toto své rozhodnutí řádně odůvodní. Neshledá-li krajský soud žádné formální vady či překážky projednatelnosti žaloby, a bude-li soudní poplatek uhrazen, bude se věci zabývat meritorně.

pokračování

[20] O nákladech řízení o kasační stížnosti krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu